

Ett axplock ur Vallens historia Vallen 7, Finnmoran

Fotot, taget från Ö. Vallen, visar de två gårdarna på Vallen 7 / Finnmoran.

Enligt 1713-års karta fanns då endast en gård på hemmanet, som fortfarande hade numret 6 och den låg uppe på backen till höger om landsvägen.

Första gången hemmanet delades, i slutet på 1700-talet, hade det fått numret 7 och en ny gård byggdes upp en liten bit bortanför den vänstra på fotot.

Gårdarna på Vallen 8 / Finnmoran, ligger på andra sidan skogsdungen, bortanför logen.

200 m. bortanför gården till höger ligger Trollberget, där det har funnits en några meter djup grotta.

Nuv. väg från Ö. Vallen mot Finnmoran går till vänster om fotografen och syns på fotot, när den går över backkrönet.

Längre bort böjer den av till vänster, passerar gårdarna på Vallen 8 / Finnmoran och går vidare mot Norråkern och Gråbergsåkern.

Den gamla vägen gick först 250 m. till vänster om nuv. väg, upp mellan gårdarna på Vallen 7 och 8, förbi Vestervalls torp på Svartmoran och vidare mot Vallen 9 / Trehörningen.

Finnmorbäcken rinner i buskaget mellan fotografen och Finnmoran, kommer från Gråbergsåkern och mynnar i Vallsträsket.

Det sägs, att två ryssar omkom våren 1809, när de red ner sig i Finnmorbäcken, i Finnmoran och att det då ska ha funnits ett bottenlöst kärr, söder (till vänster) om nuvarande väg.

Det sägs också att ”35 år senare, 1844, drunknade en kvinna i kärret, på hemväg från en begravning i Lövånger. Hennes man var så berusad av all spritförtäring, att han inte orkade hjälpa henne ur vaken”.

Olof Nilssons och Lars Eriksson Hurtigs änka, **Anna Hansdotter**, var ensam brukare av Vallen 7 enl. 1713-års karta. Hemmanet fortsatte sen att vara i släktens ägo och i slutet på 1700-talet delade hennes barnbarns barn, Eric och Hans Olofsson, på det.

Eric Olofsson f. 1754-07-21 och h.h. **Christina Jacobsdotter** f. 1754-07-03 övertog den gamla gården och fick 9 barn, åren 1785-99. De två yngsta var tvillingar och två dog i ”kopporna”.

Ur Lövångers Död och begravningsbok

<i>död 1794 Martii 10, begr. 30</i> <i>Matthias, 3 år 8 månader gammal Sjukdom: Koppor</i> <i>Föräldrar: Eric Olofsson i Wallen och</i> <i>Hustru Christina Jacobs dotter</i>
<i>död 1800 Octobr 19, begr 16/11</i> <i>Eva Christina, 5 år 4 mån 5 dygn gammal</i> <i>Sjukdom: Kopporna</i> <i>Föräldrar: Eric Olofsson och</i> <i>Hustru Christina Jacobsdotter i Wallen</i>

1801 påbörjades smittkoppsvaccinationen i Sverige och 1816 blev det obligatoriskt att vaccinera alla barn mot smittkoppor, vilket hejdade sjukdomens framfart.

Makarnas sonsons barnbarn, **Algot Olofsson** och **Anna Hägglund**, bodde i V. Vallen på 1900-talet.

I oktober 1811, sålde Eric och Christina sitt hemman till sonen Johan.

Hans Olofsson f. 1756-03-24 och h.h. **Christina Christophersdotter** f. 1759-09-16 bosatte sig på den nya gårdsplatsen och fick 9 barn, åren 1788-1801. De två sönerna dog, samma år som de föddes.

Döttrarna:

Margareta Christina f. 1791 och h.m. **Anders Eliasson** blev bönder i Ö. Vallen (Bodéns gård).

Eva Agatha f. 1796 och h.m. **Eric Berglund** började som bönder i Mångbyn. De var sen bönder i Burvik, Ske-å fs, men blev snart istället inhyses där. I början på 1840-talet bosatte de sig på ett hemman i Butjärn, ägt av Ytterstfors Bruk, Byske, som drev både ett sågverk och ett glasbruk. När Erik dog, 1854, betecknades han som arbetare.

Deras dotter, ”Stina” **Agatha Berglund** och h.m. **Johan Johansson Burman**, var torpare i Vallen ett fåtal år under mitten på 1800-talet. Som änka gifte hon om sig, i aug. 1859, med snickaren ”Johan” **Pehrsson** från Hökmark och de blev bönder på Vallen 3 (Manfred Larssons gård).

Deras barnbarn:

Mia Stenvall och **Daniel, Ansgar** och **Petrus Johansson** bodde i Vallen på 1900-talet, då Petrus var lärare i byn.

I oktober 1811 lottade Hans och Christina ut sitt hemman mellan sina sju döttrar och Sara ”Cajsa” fick den vinnande lotten.

De nya hemmansägarna

Johan Ericsson f. 1792-11-09 och
h.h. **Catharina Mattsdotter Wallstedt** f. 1793-12-19
fick 9 barn, åren 1819-36.

Tre söner kom att bosätta sig i Vallen.

Testamente

*En lång och tärande sjukdom är alltid säkra
förebud af döden och således ovisst vara kan
huru länge den allrådande behagar uppehålla mig
vid en redig sinnes författning.*

*altså och emedan dessa förmoner mig förunnas,
hafver jag för godt funnit att göra följande
Testamente:*

*att min kära man får behålla hela boet orubbat
till dess att han träder i annat gifte,
då Egendomen emellan honom och barnen efter
lag fördelas,*

*dock att fastigheten må af honom innehafvas till
han blir Sextio år, om han det för godt finner,
äfvén som den Brudegäfvä han mig gifvit
må utan lott och byte vara hans egen
samt stenbordet må åtfölja fastigheten.*

*Sedan må mine förre barn få den brudgäfvä
jag fick af min förre man.*

*Nemligen att Dottren Stina Cajsa först får min
mörkbruna silkesduk och örringar,
att det öfriga må fördelas emellan son och dotter,
och må dessa persedlar förvaras som de befinnes
utan att förvandlas till penningar,
och är detta Testamente af fri och otvungen vilja
samt med sundt förstånd skett,
att hvarken en eller annan af arfvingarna må
emot Testamentet klanderförde.*

försäkras Löfvinger den 17 Jülii 1829.

Sara Cajsa Hansdotter i Wallen

*Wittnar Gustaf Larsson
Samuel Larsson
Wallen (bom:ken)*

Vårvintern 1836 utarrenderade Johan och Catharina den
mark de hade på mitten av Trehörningsnåset, till

Anders Johansson Sten f. 1792-06-04 och
h.h. Ulrica Mattsdotter f. 1786-10-10.

Makarna Sten bosatte sig där, som torpare och
som betalning för arrendet, ville Johan att Anders
skulle ”göra det skoarbete, som till mitt hushåll
fordras, jemte två sommar dags werken
utan betalning”.

En bit nordväst om torpet bodde deras närmaste
granne, torparänkan Anna Brita Smed, med sina
fyra barn.

Vårvintern 1852 sålde Johan och Catharina sitt hemman till
sönerna Nils Petter Johansson och Johan Holmgren.

Sommaren 1865 sålde Johan sin del av hemmanet till
brodern Olof och h.h. Johanna Andersdotter.
Han kom sen att köpa en del av Vallen 4.

Hösten 1869 sålde köparna sin hemmansdel till Nils
Petter, för att själva köpa en del av Vallen 2 och bosätta
sig i Ö. Vallen.

De nya hemmansägarna

Sara ”Cajsa” Hansdotter f. 1790-08-19 och
h.m. **Nils Nilsson Qvist** f. 1790-07-05 fick 3 barn, 1817-21.
En dotter dog 11 månader gammal av ”magverk” och
sommaren 1823 dog Nils, ”intagen på Kongliga lasarettet
i Umeå”.

Änkan gifte om sig med **Nils Petter Mattsson** f. 1801-01-03
från Vallen 3 och de fick 2 döttrar, f. 1826 och 1827.

Men hon var sjuk och skrev sitt testamente, där hon för-
ordnade bl.a. att maken skulle fortsätta inneha hemmanet.

Efter hennes död, sommaren 1831, protesterade emellertid
hennes två äldsta barns, Anna Fredrica f. 1819 och Hans
Fredric f. 1821, förmyndare mot detta hos tinget.

De ville att barnen skulle få ut sitt arv.

Vad nämndemännen beslutade är ännu okänt,
men Nils Petter blev istället bonde i Kvarnfors, Nysätra
och **Hans Fredric** sålde hemmanet, hösten 1842,
till grannen **Johan Ericsson** och h.h. **Catharina**.

Innan dess hade barnens moster, Sofia Mathilda Hansdotter
och h.m. Pehr Nilsson från ”Haratjelen” arrenderat
hemmanet några år.

Hans Fredric tog namnet Lundqvist och bodde med sin
hustru, Anna Eva Pehrsdotter, några år i Vallen som sko-
makare. De flyttade sen till Bissjön, varifrån hustrun kom.

1843 sålde Johan Ericsson hemmanet till **Johan Johansson**
och h.h. ”**Greta**” ”**Lisa**” **Jacobsdotter** från Fjälbyn.

Enligt kyrkboken dog Greta Lisa, hösten 1844, ”Af olycks-
händelse på vägen under hemfärden från kyrkan” och
lämnade då maken och 8 barn, sex till tjugotre år gamla,
varav:

Anna ”Lisa” f. 1823 och h.m. Johan Lundgren blev torpare
i Ö. Vallen, öster om 1900-talets syskonen Larssons gård.

Pehr f. 1827 blev Fältjägare Löf och torpare i Fäboda,
Vallen, tillsammans med sin hustru, Ulrica Wilhelmina
Andersdotter. Deras son, Johannes ”Johan”, tog namnet
Löfgren och fick med hustrun, Maria Gustafva Gustafsd:r,
två barn i Vallen. Makarna blev sen bönder i Tjärn, Burtr.

Sonen Gustaf ”Löf-Jane-Gustaf”, blev bonde i Fäboda.
Dottern Hulda och hennes man, Alfred Johansson,
blev också bönder i Fäboda. Deras hemman övertogs,
1947, av dottern Ingrid och h.m. Gösta Andersson.

Johan Jacob f. 1821-12-03 tog namnet **Holmqvist** och
övertog föräldrarnas del av Vallen 7, med hustrun
Margreta Catharina Andersdotter f. 1824-10-15.

När Johan Jacob dog, 38 år gammal, hade han skrivit i
sitt testamente att hustrun skulle sitta i orubbat bo,
men 1864 avträdde hon hemmanet till barnen
Margreta Christina f. 1846 och Albert f. 1857.

**Margreta Christina
Holmqvist** f. 1846 och
h.m. **Olof August Lindström**
f. 1836, torparson och sko-
makare från ”Kesa Lisa
backen” vid sjön Trehör-
ningen, bosatte sig på gården.

Men, de bestämde sig för att
prova leva i Amerika och var
bland dom första som reste
från Vallen, med sina tre
barn, i augusti 1871.

Men, de bestämde sig för att
prova leva i Amerika och var
bland dom första som reste
från Vallen, med sina tre
barn, i augusti 1871.

1873 sålde de hemmanet, via
ombud, till **Johan Anton
Åman** i Ljusvattnet, Burtr.

Den omyndige **Albert Holm-
qvists** del av hemmanet gick
på exekutiv auktion, 1869,
p.g.a. ”domfört skuld”.

Det köptes av bönderna
Anders Boström och **Carl
Jacob Johansson** från
Vallen, vilka överlät köpet till
Johan Stenvall, som var
bonde på Vallen 8 / Finn-
moran.

Albert kom att bosätta sig
med sin familj i Bergs-
byn, Ske-å, som arbetare.

Ungkarlen Nils Petter "Nicke" Johansson ägde nu hela det hemman, som hans föräldrar hade ägt och bodde på gården med en piga till hjälp.

Pigan "Cajsa" Elisabeth Ersdotter f. 1831-11-30, från Bissjön, arbetade hos honom några år under 1860-talet och fick en dotter, Catharina Monika f. 1865 i Vallen. Hon flyttade sen tillbaka till föräldrahemmet i Bissjön, där hon hade sonen Eric f. 1855.

Pigan Anna Lovisa Sundqvist f. 1843-09-05, från Mjöd-vattnet, kom till "Nicke" hösten 1868 och arbetade sen hos honom i många år.

1879 fick hon sonen Carl August, vars pappa sägs vara torparen Olof August Vallström i Vallen.

Våren 1906 reste sonen från Yttre Ursviken till Amerika.

Johan Anton Aman sålde sitt hemman i november 1874, till arbetaren

Gustaf Sundqvist och h.h. Anna Eva Olofsdotter från Fjälbyn.

Tre år senare, sålde makarna det till bondsonen från Vallen 8

Johan Olof Stenvall och h.h. Margreta Magdalena Södermark

Säljarna köpte sen istället en del av Vallen 4.

Bonden på Vallen 8, Johan Stenvall, ägde också en del av Vallen 7.

1882 sålde hans arvingar sina delar av hemmanet till sönerna och bröderna

Johan Olof,
A. Ulrik
och
Oskar A. Stenvall

Ur Protocoll förda vid Lagtima Ting med Lövångers Tingslag

S:D: Blef under anhållan om lagfart en Salu Afhandling til Härads Rätten ingifven, så lydande:

"För allom dem som detta i någor måtto angå kan gör jag Eric Olofsson i Wallen härigenom veterligt det jag af fri vilja och moget betänkande samt med min kära Hüstrüs ja och samtücke uplåter och försäljer mitt i berörde by och Löfångers Socken ägande halfva skatte hemman under N:o 7, af En Tünna och Tre skjel skatt til min son Johan Ericsson, för en betingad och öfverenskommen kjøpe Summa stor Twå hundrade femtio riksdaler i riksgäldssedlar med vilkor at jag brukar Hemmanet så länge jag det för godt finner och vid dess afstående får göra hvad förgångs vilkor som jag häldst ästundar.

Emot nämnde kjøpe Summa och gjorda förbehåll, afhänder jag mig bemälte Heman och tilägnar det samma nämnde min Son Johan och dess tilkommande Hüstrü, barn och arvingar, med alt hvad deründer af ålder lydt och legat och hädanefter lagligen tilvinnas kan, at som sin Laga välfångna ägendom oqwald äga och områda.

Til större säkerhet varder detta med våra uti tilkallade vittens öfvervaro, bestyrkt och skjedde i Löfånger den 8:de October 1811.

attestera
Nils Olofsson i Wallen
Nämndeman och Lars Larsson i samma by Bomärke "

Eric Olofsson och Hüstrün Christina Jacobsdotter Säljarnes Bomärke och Johan Ericsson Kjöparen

Efter upläsandet hvaraf föreberörde 11/64:dels Mantals Skatte Hemman, under N:o 7 i Wallen, för Kjöparens Johan Ericssons räkning offentliggen Upböds ____ 1:sta ggl:n

Åliggandes honom likväl at jemlikt Kongl Förklaringen den 14:de Maji 1805 säljarens åtkomst til Hemmanet, sidst wid tredje Upbödets sökande, ütreda och styrka.

1864

S.D. aktade Härads Rätten skäligt förordna Bönderne Johan Stenvall och Anders Boström båda i Wallen, att såsom Gode män under förmyndareansvar biträda Förgångsmannen Johan Ericsson derstedes i wården af hans angelägenheter; Åliggande det Stenvall och Boström att vid utöfningen ställa sig till efterrättelse hvad Lag och Författningar bjuda.

"Till Gifta Drängen Johan Anton Aman i Burträsk och Ljusvattnet försäljer jag undertecknad för ifrån orten till America bortreste Olof August Lindström och hans Hustrus ägande skattehemman 11/128 dels mantal N:o 7 Wallen med dertill hörande åbyggnad

att genast tilträdas sådant det nu för ögonen finnes emot en oss emellan öfverenskommen köpesumma stor Ett tusen femtio /1050/ Riksdaler Riksmünt Hvilken summa är tillfullo betalt och nu qvitteras då köparen förbinder sig att utgöra hälften af de Förgångs-beting som Förgångsjonet Enkan Greta Cajsa Holmqvist på lifstiden sig förbehållit utom mjölken som vidtages den 25:te denna månad.

För öfrigt frikännes Köparen från all förgånga till den 1:sta instundande October sålunda afhänder jag mig all ägande rätt till förenämnde 11/128 dels mantal N:o 7 Wallen Löfångers församling och skedde i Löfånger den 4:de Maji 1874. Nils Ericsson (bom) i Wallen Enligt Fullmagt

Med förestående afhandling förklarar jag mig nöjd försäkras dag som ofvan

Johan Anton Aman
Wittnar: A. Spets
Maria Petronella Nilsson (bom) i Wallen"

Fullmakt:

"Härmed vårt samtliga ja och samtücke till att Nils Ericsson i Wallen af Löfångers församling får efter eget förgot finnande försälja vårt hittills ägande Hemman N:o 7 Vallen af ofvan nämnde församling.

Leroy den 1 December 1873
O.A. Lindström
Greta Christina (bom) Holmqvist

wittna A. Nilsson
Johan Westergren"

1873-81 var Nils Petter Johanssons ogifte bror, Johan Holmgren, bonde på en del av dåvarande Vallen 4 (mangård: Manfred Bodéns gård) och när han dog, ärvde hans mor och syskon honom. Arvingarna sålde sen hemmanet till Nils Petter, som sålde det till brodern Olof Johansson. Vid Laga skiftet, 1884, bestämdes att gården skulle flyttas till V. Vallen. Olof sålde hemmanet till sonen Olof Adolf Olofsson, som sålde det till brodern Per Robert Olofsson, som sålde tillbaka det till Olof Adolf, som sålde det till sonen Algot Olofsson, som bodde där på 1900-talet.

1842 sålde Hans Fredric Qvist sin del av Vallén 7. 1844 blev han instämd till tinget för att "utan behörigt tillstånd" ha tagit träd i Vallens bys skog, som han bränt för att göra pottaska. Vallens bönder upptäckte det och beslagtogs askan, vilket gjorde att Hans Fredric hämnades genom att "i rusigt tillstånd" bl.a. slå sönder ett fönster hos Anders Eliasson (Bodéns gårdsplats). Han blev dömd att betala böter för båda brotten och blev senare, under tinget, ställd under förmyndare.

ur protokoll förda vid Lövångers Lagtima Vårting år 1844

s:d: Hos Häradsrätten tillkännagaf Nämndemannen Nils Olofsson i Kråkånger, hürüledes drängen Hans Fredric Qvist i Wallen, som till myndig ålder kommit, ej allenast är på dryckenskap begifven, utan ock genom öfverdåd försätter sig i hvarjehanda äfventyr och dermed sin egendom förlösar, hvarföre Nils Olofsson ville, efter derom gjord begäran, att sådant förhållande för domstolen anmäles på det gräns må sättas för Qvists slöseri;

Och som, utom hvad Häradsrättenens dombok för detta Ting visar, nämnd och närvarande Kronobjänt Länsmannen t.f. häradsskrifvaren C.E. Noring den gjorda anmälan sannfärdighet intygade.

Altså blef han Hans Fr. Qvist enligt 19 Cap 4§ ÅB under Förmyndare ställd och hans skyldeman Bonden Anders Eliasson i Wallen till Förmyndare för Qvist förordnad, med skyldighet, att icke allenast värda hans rätt och bästa, utan ock besörja, det kungörelse härom, enligt Kongl Förordningen d. 11 Maji 1774 varder i Sveriges Statstidning införd.

ur protokoll förda vid Lövångers Lagtima Höstting år 1846

s.d. Sedan H:ds R:n af förekomna skäl härförut ställt drängen Hans Fredric Qvist i Wallen under Bonden Anders Eliassons derstädes Förmynderskap, så lät nu bemälda Qvist hos Häradsrätten anhålla, att som han enligt Nämndemannen Olof Olofsson Westerwalls i samma by nu meddelade mündteliga intyg; skall genom ett mera vårdadt uppförande visat sig skicklig att sig och sitt gods sjelf förestå, sådant nu mera künde honom efterlätas;

I anledning hvaraf Häradsrätten fann nödigt häröfver anfordra Förmyndaren Anders Eliassons och Qvists närmaste skyldemäns utlåtande, som de å nästa ting, efter häraf genom Sökandens försorg erhållen del, hafva att vid dom hvardera förelagdt vite 3 riksdaler 16 skillingar Banco afgifva, då sökanden må sin begäran fortsätta

ur Lövångers Lagtima Vårting år 1847

s.d. Likmätigt denna Rätts beslut den 24 sistl. October uppå drängen Hans Fredric Qvists i Wallen ansökning, att blifva i myndighets tillstånd försatt, sedan han förut för oordentlig lefnad är vorden omyndig förklarad, hade hans Förmyndares Bonden Anders Eliasson och närmaste skyldemäns utlåtande, infordrats; och då Qvist nu förnyade sin ansökning, inlemnades detta betyg:

" Lit E.

Den af min Myndling Hans Fredric Qvist i Wallen wid sistledit Ting den 24:de October gorda ansökning att sjelf förestå och värda sine angelägenheter, blifver af mig underteknad bifallen, eftersom han genom ett mera sedigt och ordentligt uppförande i dessa sednare åren wisat sig. försäkras Löfångar den, 24:de Marti 1847.

Wittnar

(underskrifter) "

I anledning hvaraf Härads Rätten fann skäligt tillåta, att Hans Fredric Qvist må såsom sjelfmyndig råda öfver sig och sitt gods.

Lit E.

Den af min Myndling Hans Fredric Qvist i Wallen wid sistledit Ting den 24:de October gorda ansökning att sjelf förestå och värda sine angelägenheter, blifver af mig underteknad bifallen, eftersom han genom ett mera sedigt och ordentligt uppförande i dessa sednare åren wisat sig. försäkras Löfångar den, 24:de Marti 1847.

Wittnar	Anders Elias Son
Pedermark	i Wallen
E. M. Lindemans	Olof Peters Son
i Wallen	i Bäbedan H
Wittnar	Nils Petter Mattson
J. Pehr Peters Son H.	i Bäbedan
Anna Nils Dalber	Guwanfors
i Bäbedan X	
	M. P. L. Lennström
	Wittnar

Vallen 7, Östra Vallen

Här börjar byn Vallen och vägen till Finnmorán går ner till vänster. Landsvägen, som fotografen står på, kommer från Bissjön och går framåt genom Ö. Vallen mot Mjödvattnet. Den byggdes 1929.

Den gamla vägen gick c:a 80 m. till höger om den nuvarande, vilken den passerade en bit bakom fotografen, för att sen gå mot "Stavvattstjälen" och vidare genom Bissjön mot Lövånger.

Enok och Frida Stenvall var de första som bosatte sig på gården till vänster, som byggdes 1918, på "Backgården".

Hitanför deras hus går vägen till Vebomark, som passerar den gård på "Mora" där Oskar och

Ingeborg Stenvall bosatte sig c:a 1917. Den passerar sen f.d. Gabriel Westervalls torp

"Västervallen nr. 1" på Svartmorán, går genom Vallen 9 / Trehörningen och vidare mot Vebomark.

Torparen Olof Persson bodde, under 1800-talets senare del, till höger om fotografen, en bit upp på backen.

Längre bort, på samma sida om vägen, ligger den gård som Simon Bäckman och h.h. lät bygga sig, 1911.

Spånhyvelbäcken (f.d. Qvarnbäcken) som nämns i Hans Larssons text, på Vallens hemsida, om en lämning han sett efter en vattendriven spånhyvel, korsar landsvägen och går in i skogsdungen bortanför Enoks gård. Den fortsätter sen nedför backen till Finnmorbäcken. Spånhyveln, där byns bönder tillverkade spån för taktäckning,

låg en bit till vänster om landsvägen och ska ha slutat användas c:a 1920.

I berget på Stomhågnaden, c:a 400 m. till höger om torparen Olof Perssons gård, letade man guld på 1930-talet.

Äldsta kända gårdsplatsen på Vallen 6, syns rakt fram.

Nils Petter "Nicke" Johansson ägde hälften av Vallen 7 under 1800-talets senare del.

Torparna Gabriel Westervall och Olof Persson bodde på byns gemensamma marker före Laga skiftet, 1884, då deras torpmarker tilldelades "Nickes" hemman.

Olof Persson f. 1832-12-08 och hans andra hustru Brita "Lisa" Nilsson f. 1845-01-05.

Gabriel Westervall f. 1840-02-22 och h.h. Christina Catharina Hansdotter f. 1843-07-30.

1898 sålde "Nicke" sitt hemman till **Olof Algot Valdemark**, som kom med syskon och föräldrar till Vallen.

Hans moster, Eva Johanna och h.m. Valfrid Olof Larsson var då bönder i Ö. Vallen.

Hans föräldrar,

Olof Persson "Ol-Persa" f. 1831-11-08 och h.h. Sara Fredrika Nilsson f. 1851-04-02, hade varit bönder i Östra Åliden, Jörn fs.

1900 sålde Valdemark hälften av hemmanet till sina syskon, **Joel Högström** och **Hulda Olofsdotter**.

1903 sålde han mark till torparen **Gabriel Westervall** och sin kvarvarande hälft av hemmanet till slaktaren **Samuel Lundqvist** i Bureå.

1906 sålde Joel sin hemmansdel till systemen Hulda och hennes man Lars Anton Löfgren.

1908 sålde också Samuel sin del av hemmanet, till Lars Anton Löfgren.

Johan Olof Stenvall f. 1852-07-23 och h.h. **Margreta "Greta" Magdalena Södermark** f. 1854-03-17, bosatte sig på en ny gårdsplats (nuv.), inte långt från den gamla.

I köpet ingick att de skulle betala förgångarna till den f.d. ägaren, Margreta Catharina Andersdotter.

Johan Olof hade vuxit upp på Vallen 8 / Finnmorán och "Greta" kom från Vebomark.

Hennes bror, Jonas Gustaf Södermark, var bonde i Ö. Vallen och Johan Olof hade två bröder, som övertog föräldrarnas hemman i Finnmorán. Hans syster, Emma, var gift med bonden Johan Olof Frimodig i Ö. Vallen.

Makarna Stenvall fick 7 barn: Emilia f. 1881, blev bondhustru i Flarken, Nysätra fs. Adelina f. 1887, bodde med sin familj i Bureå. Ester f. 1891, blev torparhustru i Lappvattnet, men dog ung. Sigfrid f. 1894, bosatte sig i Seattle, USA.

Theodor, Oskar och John, blev bönder på Vallen 7.

Johan Olof Stenvalls bröder **Ulrik** och **Oskar Stenvall**,

var bönder på Vallen 8,

men ägde också en del av Vallen 7.

1918 och 1919 sålde bröderna Stenvall sina delar av hemmanet till Oskars son

Enok Stenvall och h.h. Frida (Deger).

1912 sålde makarna Westervall sitt torp till dottern och mågen Hulda Maria och Leander Andersson.

Lars Anton Löfgren f. 1881-03-01 och h.h. Hulda (Olofsdotter) f. 1882-12-22 ägde nu hela hemmanet.

1915 gifte sig Huldans syster, Theresia, med Leonard Rönnngren från Mjödvattnet, där de var bönder.

Deras son, Roland och h.h. Ingeborg Rönnngren, var bönder i Vallen under 1900-talets andra hälft.

1916 sålde makarna Löfgren en del av sitt hemman till Huldans bror, Simon Bäckman och h.h. Emelia Amalia, vilka bosatte sig på ny gård i Ö. Vallen. De fick fyra söner, varav enbart Lage överlevde barnåren. Hustrun dog snart i tbc och Simon gifte om sig med Eva A. Schönfeldt från Brännvattnet, Burträsk. De fick tre döttrar, varav två blev vuxna: Nancy och Eivor.

I bagarstugan bakade de bröd till försäljning och hade där också en anställd bagerska.

Sonen Lage Bäckman, kom sen att överta föräldrarnas hemman och bosatte sig på gården.

1916 sålde makarna Löfgren också mark till Hjalmar Stenlund, som bosatte sig på torparen Olof Perssons gårdsplats, med hustrun Rosali. Torpet gavs namnet "Stenborg".

1923 sålde änklungen Leander Andersson sitt torp till Paul J. Ljungblad och h.h. Helga Nikolina Hilma (Byström).

1926 sålde makarna Ljungblad sitt torp till Manfred och Edla Olofsson.

1926 sålde också makarna Stenlund sitt torp, till Konrad och Hilda Frimodig, som var bönder på Vallen 6. De sålde snart torpet till Johannes och Hildur Löfgren, som bosatte sig där. Johannes ärvde mark efter sin far, Lars Anton Löfgren i Finn Moran och köpte en del mark av sin mor, änkan Hulda Löfgren. Han var också byggmästare och har byggt bl.a. kapellet med klocktorn i Vallen. Makarna fick barnen Assar, Eskil och Amy.

1932 och 1935 köpte Lars Anton och Hulda Löfgrens son Josef, en del av deras hemman. Han byggde upp en ny gård, 100 meter nordost om föräldrarnas, där han bosatte sig med hustrun Märta (Ceder).

1940 sålde de sitt hemman och flyttade till Tjärn, Burträsk.

Köparna Anton Verner och Emmy Viola Lundström sålde det, åtta år senare, till Sivert och Aili Ceder från Vallen.

1941 sålde änkan Hulda sin resterande del av hemmanet till sonen Petrus Lövgren, som bosatte sig på den äldre gården med hustrun Ebba (Jonsson).

1954 sålde makarna Ceder sin del av hemmanet till grannarna Petrus och Ebba Lövgren, som flyttade in i den nya manbyggnaden. Men, den brann ner, så de lät bygga upp det nuvarande bostadshuset.

De fick barnen: Inger, Viveka och Per.

Kent från Stockholm, bodde också hos familjen några år.

1987 köpte sonen Per Lövgren och hans sambo Katrine Lundberg hemmanet, men sålde det sen och flyttade till Skellefteå.

I mars 1917, sålde

Johan Olof Stenvall och "Greta" Södermark sitt hemman

till

sönerna

Johan Theodor och

Ernst Oskar, med hustru Ingeborg.

Oskar och Ingeborg bosatte sig på en ny gårdsplats.

Theodor Stenvall

f. 1878

hade varit i

Amerika, men

kom tillbaka.

Han köpte hälften

av föräldrarnas

hemman och

övertog deras

gård,

men gifte sig inte.

1935 sålde

Theodor det mesta

av sitt hemman till

sin bror

John A. Stenvall

f. 1900

och h.h.

Nanny (Karlsson)

f. 1905,

vilka bosatte sig

på gården i

Finn Moran.

De fick de tre

döttrarna:

Margareta,

Birgitta

och Adele

1936 anlidade John

grannen och

byggmästaren

Johannes Lövgren,

att bygga om

mangården.

se

arbetsbeskrivning

1981 köpte Johannes och Göta Stenvall

också hans farbror Johns hemman i

Finn Moran.

1983 sålde de sina marker i Vallen

och flyttade till Lövånger.

Oskar Stenvall

f. 1884 och

h.h. Ingeborg

f. 1891,

från Vallen 3,

bosatte sig på

en ny gård på

"Mora".

De fick barnen:

Johannes, Frans,

Karl-Oskar, Gerd,

Rune, Linnéa

och Bertil

åren 1917-28.

Döttrarna dog

som små och

Ingeborg fick tbc,

så yngste sonen

växte upp hos

makarna Vallmark

i V. Vallen.

1943 övertogs

hemmanet av

sonen och

sonhustrun

Johannes och

Göta Stenvall,

vilka gav sin

gård namnet

"Mora gård".

De fick barnen

Anita, Martin,

Monica och Åsa.

Enok Stenvall

f. 1889-01-07

och h.h. Frida

f. 1888-10-01

bosatte sig

på sin nya gård på

Backgården.

boken

"Västerbottens

Bygd och Folk

1952"

visar

att Enok var

"medlem av RLF,

mejeri- och

slakteriföreningen,

ordförande i

kommunalnämnden,

v. ordf. i pensions-

nämnden,

ledamot av

kommunal-

fullmäktige och

taxeringsnämnden,

överblockledare

och ombud för

lantbruksnämnden".

Vallenboken

sid. 229.

Makarna Stenvall

fick barnen

Gurli,

Maj-Britt,

Harry, Filip och

Berne,

åren 1920-26

1953 övertog sonen

Filip och

h.h. Karin

hemmanet.

De fick dottern

Agneta.

De övertog också

Filips farbror

Emil Stenvalls

lanthandel i

Ö. Vallen.

Men kundunder-

laget blev för litet,

så de avvecklade

lanthandeln, 1964

och flyttade till

Skellefteå.

Vallenboken

sid. 110-111

1999 sålde de

hemmanet.

ur protokoll förda vid Lövfångers Lagtima ting

§1 S.D. Genom Nämndemannen Erik Johan Wallmark i Vallen lät Olof Algot Valdemark från Jörn anhålla om lagfart på grund af en så lydande afhandling:

”Undertecknad upplåter och försäljer hermed till Olof Algot Walldemark i Högheden Jörns socken mitt egande Skattehemman 11/64 mantal N:o 7 Wallen i Lövfångers socken med inbergadt gröda att tillträdas förstkommande Januari månad emot en köpesumma af Kronor Niotusen niohundra /9,900/ som är genom denna dag utfärdadt revers betaldt och varder således härå qvitterat Hemmanet lemnas gravationsfritt. Och selljaren lemnar handlingar till lagfart heraf var sitt exemplar.

Lövfånger å Wallen
den 4 september 1898.

N.P. Johansson Selljare
Hermed nöjd Olof Algot Waldemark.
Wittna Albert Andersson,
J.A. Wallgren.”

§3 S.D. Genom Nämndemannen Gustaf Eriksson i Svarttjern lät Nils Petter Johansson i Vallen anhålla om inteckning till säkerhet för beståndet af en så lydande afhandling:

”Hvid försellning af 11/64 mantal N:o 7 Vallen i Lövfångers socken förbehåller sig Hemmanseljaren Nils Petter Johansson rättigheter först att för lifstiden bebo der å gården befintliga mindre byggnaden och äfven rättighet till andra boden att begagna och att af Hemmansinnehafvaren utbekomma

tre 3 liter oskummat mjölk hvar dag för hvars bestånd Selljaren lemnas rätt söka och vinna inteckning i Hemmanet 11/64 mantal N:o 7 Vallen Lövfånger den 19 Januari 1899

O.A. Valdemark
Vittna Albert Andersson
J.O. Stenvall.”

§4 S.D. Genom Nämndemannen Gustaf Eriksson i Svarttjern lät Nils Petter Johansson i Vallen anhålla om inteckning till säkerhet för innehållet af en så lydande skuldförbindelse

”Till förra Bonden Nils Petter Johansson i Vallen eller order betalar undertecknad hvid anfordran en summa stor Sjutusen Etthundra sjuttio /7170/ kronor med fyra /4/ procent ränta från dato till betalning sker och till säkerhet för nämde kappital å ränta lemnas Fordringsegaren rätt att utan mitt vidare hörande söka första intekning i mitt af honom köpta hemman 11/64 mantal N:o 7 Vallen. Summan Säger 7170 kronor och 4% ränta.

Valuta bekommit erkännes och reverseras

Lövfånger & Wallen
den 19 Januari 1899.

O.A. Waldemark
Vittna: Albert Andersson,
J.O. Stenvall.”

Till Snickaren Gabriel Vestervall i Vallen försäljer undertecknad från mitt egande skattehemman 11/128 dels mantal N:o 7 Vallen en jordlägenhet vid Svartmoran kalladt som gränisar i norr mot J.O. Stenvalls ägor 130. meter och i öster mot säljarens ägor 60 m och i söder mot utfartsvägen till västra Vallen 130 meter, samt i väster mot köparens ägor 32 meter: Ofvannämnda lägenhet som till köparen öfverlättes för everdelig tid får genast tillträdas.

Säljaren förbehåller sig rätt till 45 träd utaf den ståndskog som å lägenheten finnes.

Köpesumman utgör Trehundratrettioåtta /338/ kronor hvilken summa är betaldt och qvitteras.

Slutligen skall köparen vidkännas de kostnader som med lagfarts erhållande å detta köp är förenadt:

Sålunda afhandlat försäkras:

Lövfånger & Vallen den 7 Juli 1903.

O.A. Waldemark
säljare

Härmed nöjd
G. Wästervall.

Wittna
And: Nygren
Emma Vallberg.

Lägenheten fick namnet ”Westervallen nr. 1”.

Som vi denna dag af våra föräldrar inköpt hemmanet 1/8 mt. Vallen N:o 7 i Lövfångers Socken hafva vi öfverenskommit utan lottning att jag Johan Theodor Stenvall skall erhålla gamla gården och jag Ernst Oscar Stenvall nya gården men skola vi deltaga lika i kostnaden såväl i material som arbete i uppförande af en mangårdsbyggnad å nya gården inred till två kammare, skafri och kök å nedre botten med en sådan högd att möjlighet finnes till att vid framtiden inreda vindskammare äfvensom deltaga lika i kostnaden och material för uppförande af stall och ladugårdsbyggnaden äfven som gräfningen af brunnen vid nya gården, men skall Ernst Oscar Stenvall ega utan ersättning afhämta den vid gamla gården varande bastun och lilla boden, sålunda öfverenskommit försäkras

Vallen Lövfånger den 28 Mars 1917.

Theodor Stenvall
Vittna Oskar Stenvall

E. Eriksson
P. Byström

Finnmorgruvan

När man fann guld i Boliden, väcktes hoppet att det också skulle finnas i Vallen.

Ett bolag bildades

och aktieägarna var

Hulda Lövgren, L. Byström och Paul Ljungblad, i Finn Moran.

Konrad Schönfeldt, på Norråkern, vid vägen mot Gråbergsåakern.

Johan Dahlgren, på Gråbergsåakern.

Simon Bäckman och Johannes Lövgren, i Ö. Vallen.

Manfred Olovsson, på Svartmoran, vid vägen mot Vebomark.

J. Leonard Eriksson, John Karlsson, Sigfrid Karlsson och Hugo Vahlberg, i Trehörningen.

Oskar A. Printz, som sen byggde upp sin gård på Mossaänget vid fotbollsplanen.

Rickard Andersson, byggde sen upp en gård på Svartmoran vid fotbollsplanen.

Arvid Andersson och Algot Olovsson, i V. Vallen.

Johan "Janne" Th. Vallmark och Per Anton Andersson, i V. Vallen.

Hilma Johansson, i V. Vallen

och P. Robert Båga, i Tjärn (torparen Olof Perssons son).

1926 lämnades bergartsprover in i Skellefteå för analys och visade sig innehålla 2.00 gr guld per ton, 25.00 gr silver per ton och 0.14 gr koppar per ton.

1927 undersöktes bergartsprover hos SGU i Stockholm, men de visade sig innehålla magnetkis, kopparkis, grafitfjäll och glimmerfjäll, som inte var av något värde.

Aktieägarna avråddes från att "hysa några större förhoppningar på gruvfynd".

1930 skrev dock aktieägarna ett avtal med Johannes Lövgren om att han skulle spränga sig ner fyra meter i berget på Stomhågnaden, men han fann inte något värt att bryta.

Vallenboken sid. 254-256.

Vid en studiecirkel 1975-76, ang. byn Vallen, berättade deltagare att "tre gruvhål öppnades, det djupaste tolv meter".

1936

Beställare

John Stenvall

Akordstagare

Johannes Löfgren

Kortt Arbetsbeskrivning

Stenfot.

Samma stenfot får användas som fins förut. Stenarna å västra fasaden å gamla byggnaden efterflyttas till den storlek som nya byggnaden kommer att få. Samt lägges murgrund av sten om så erfodras en platta cement ovanpå. Och under alla mellanväggar lägges nödiga stoppstenar.

Träarbeten

Byggnaden uppföres av resvirke, med dubbel ytterpanel. Hela nedre våningen inredes fullständigt.

I kök sättes farnér å väggar, samt spisbräda och diskbänk och en dörr i övre våningen göres av farnér.

Trappuppgång till övre våningen göres av 1½ maskinhyvlat plank.

Handkammare, Tambur, förstuga 1+2 samt Garderob boaseras.

Och alla som i övre våningen inredes som ritningen visar förutom torkvind som bär mot väster lägges endast golv.

Alkov o Garderob som bär mot väster uteslutas förutom golv som ovan nämt.

Varmtak lägges i alla rum garderob och om så önskas även pappspännes 1 eller högst 2 tak.

Alla väggar som ej målas eller där tapetsering förekommer skall pappspennas, såsom, Kök, Alkov, Kammare, samt

Alkov, och ett rum i övre våningen.

Fönster insättes med glas samt plåtbeslås alla fönsterpostar samt kransarna ovan alla fönster som ej bär nära takutsprång.

Utbygd bro bygges enligt ritning och yttertak över hela huset lägges av spån.

Denna arbetsbeskrivning omfattar att byggnaden skall vara fullt färdig att tagas i bruk

förutom man, dickning kring fönster, dörrar, samt sågspånfyllnad, vilka arbeten utföres av beställaren.

Alla materialer av vad slag och namn det hava må skall av beställaren tillhandahållas så nära arbetsplatsen som möjligt.

Och akordstagaren är skyldig att ställa sig till beställarens och kontrollantens efterrättelse

Och alt arbete skall noggrant och omsorgsfullt utföras.

Ett stort TACK till er som hjälpt till, tipsat om eller bidragit med uppgifter om Vallens historia.

Har du något att tillägga, meddela gärna berit.larsson@stallgarden.ac

Fråga: Sven Andersson lär ha bott på Josef Lövgrens gård, men han finns inte i lagfartsboken. Vem var han ?

Efterlysningar: Foton som visar gårdar, vyer av eller aktiviteter i byn, m.m.

Porträttfoton skickas till: Skelleftebygdens Släktforskare, Nordanå, 931 33 Skellefteå eller via mail,

se <http://skelleftebygdens-slaktforskare.se/>